

**MINIMUM PROGRAMOWE REALIZOWANE W RAMACH INNOWACYJNYCH PROGRAMÓW
PRZYSPOBIENIA OBRONNEGO LUB EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA
ORAZ PROGRAMÓW SZKOLENIA CZŁONKÓW ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
WYMAGANYCH DO PODPISANIA POROZUMIEŃ
Z KOMENDANTEM SZKOŁY WOJSKOWEJ LUB OŚRODKA SZKOLENIA**

Zgodnie z art. 98d ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 461 z późn. zm.) czas trwania służby przygotowawczej może być ograniczony dla absolwentów szkół realizujących programy innowacyjne lub eksperymentalne z przysposobienia obronnego lub edukacji dla bezpieczeństwa oraz członków organizacji pozarządowych, którzy zrealizowali w ww. instytucjach szkolenie w zakresie określonym w niniejszym „Minimum programowym”. Realizacja opisanych poniżej wymagań pozwala na zawarcie porozumienia w tej sprawie przez szkołę lub organizację pozarządową z komendantem szkoły wojskowej lub ośrodka szkolenia.

W celu zapewnienia realizacji szkolenia w ramach służby przygotowawczej wg „Skróconego programu szkolenia podstawowego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej” niezbędne jest spełnienie wymagań programowych określonych przez „Minimum programowe realizowane w ramach innowacyjnych programów przysposobienia obronnego lub edukacji dla bezpieczeństwa oraz programów szkolenia członków organizacji pozarządowych wymaganych do podpisania porozumień z komendantem szkoły wojskowej lub ośrodka szkolenia” (dalej zwanego „Minimum programowym”).

Komendanci szkół wojskowych i ośrodków szkolenia przedstawiają osobom ubiegającym się o podpisanie stosownych porozumień wymagania określone w „Minimum programowym”, celem włączenia ich do programów kształcenia. Założenia programowe opracowane w szkołach lub organizacjach pozarządowych ubiegających się o podpisanie porozumienia stanowią załącznik do porozumienia zawieranego między komendantami szkół wojskowych i ośrodków szkolenia, a dyrektorami szkół lub osobami kierującymi organizacjami pozarządowymi.

I. USTALENIA OGÓLNE

1. „Minimum programowe” jest dedykowane szkołom oraz organizacjom pozarządowym.
2. Liczba godzin zajęć z kształcenia wojskowego oraz zakres tematyczny nie mogą być mniejsze niż określone w „Minimum programowym”.
3. Szkolenie opisane w „Minimum programowym” powinno stanowić integralną część programu kształcenia w ramach przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa w szkołach lub szkolenia realizowanego przez organizacje pozarządowe.
4. „Minimum programowe” obejmuje treści i efekty szkolenia ujęte w obowiązującym w Siłach Zbrojnych „Programie szkolenia podstawowego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej”.

II. CEL KSZTAŁCENIA

Zasadniczym celem kształcenia jest opanowanie wiedzy i umiejętności z zakresu szkolenia wojskowego i przygotowanie absolwentów szkół oraz członków organizacji pozarządowych do odbycia służby przygotowawczej wg „Skróconego programu szkolenia podstawowego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej”.

III. EFEKTY KSZTAŁCENIA

W wyniku realizacji „Minimum programowego” absolwent szkoły oraz członek organizacji pozarządowej powinien osiągnąć niżej określone efekty kształcenia.

Symbol	Opis efektów kształcenia i szkolenia
Kategoria efektów: WIEDZA	
W_SW_1	Posiada wiedzę o podstawowych uwarunkowaniach służby żołnierza w SZ RP. Posiada wiedzę z obszaru szkolenia bojowego, wiedzę teoretyczną w zakresie balistyki i teorii strzału, zasad budowy stanowisk ogniowych, zna rodzaje min własnych i innych państw, organizację obrony przeciwlotniczej, przepisy i zasady organizacji łączności, zagadnienia związane z ochroną i obroną obiektów, podstawy udzielania pierwszej pomocy medycznej. Ponadto posiada wiedzę z obszaru prawa regulującego służbę wojskową, podstaw BHP, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska. Zna zagadnienia SERE ¹ poziomu A. Posiada podstawowe wiadomości o broni masowego rażenia (BMR) i toksycznych środkach przemysłowych (TŚP). Zna podstawowe zasady Międzynarodowego Prawa Humanitarnego Konfliktów Zbrojnych (MPHKZ).
Kategoria efektów: UMIEJĘTNOŚCI	
U_SW_1	Opanowanie niezbędnych umiejętności potrzebnych do podjęcia dalszego szkolenia w ramach służby przygotowawczej w zakresie musztry, terenoznawstwa, pierwszej pomocy medycznej. Jest sprawny fizycznie w zakresie umożliwiającym prawidłowe wykonywanie zadań związanych ze specyfiką służby wojskowej. Potrafi reagować na krajowe sygnały ostrzegania i alarmowania.
Kategoria efektów: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_SW_1	Rozumie idee uczenia się przez całe życie oraz wykazuje gotowość do pogłębiania wiedzy. Posiada właściwą postawę etyczną, moralną oraz posiada świadomość konieczności obrony państwa, przestrzegania i poszanowania prawa.

IV. RAMOWE TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

Ramowe treści kształcenia są wspólne dla wszystkich absolwentów szkół, którzy realizują kształcenie w ramach innowacyjnych lub eksperymentalnych programów edukacji dla bezpieczeństwa oraz członków organizacji pozarządowych zgodnie z zawartymi porozumieniami w sprawie kształcenia uwzględniającego „Minimum programowe”.

V. SZKOLENIE PODSTAWOWE

Cel szkolenia.

Proces kształcenia powinien zapewnić osiągnięcie celów szkolenia określonych dla poszczególnych tematów, a poprzez to przygotować absolwenta szkoły lub członka organizacji pozarządowej do dalszego szkolenia w ramach służby przygotowawczej w jednostce szkolnictwa wojskowego.

Zakres szkolenia.

Wyszczególnienie	Liczba godzin
B. Szkolenie programowe	112
C. Egzamin	7
OGÓŁEM	119

¹ SERE (Survival, Evasion, Resistance, Escape/Extraction) – szkolenie personelu narażonego na izolację

TREŚĆ SZKOLENIA, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ PROGRAMOWYCH

Działy szkolenia	Przedmioty	Minimalna liczba godzin szkolenia	
		Teoretycznego	Praktycznego
PODSTAWY WYCHOWANIA OBYWATELSKIEGO I WOJSKOWEGO	Regulaminy		8
	Kształcenie obywatelskie	10	
	Profilaktyka i dyscyplina wojskowa	7	
Razem za dział		25	
SZKOLENIE BOJOWE	Szkolenie strzeleckie	4	
	Rozpoznanie i armie innych państw	3	
	Szkolenie inżynieryjno – saperskie	2	2
	Obrona przed bronią masowego rażenia	4	
	Powszechna obrona przeciwlotnicza	2	
	Łączność	4	
	Terenoznawstwo		10
	Ochrona i obrona obiektów	4	
	Wychowanie fizyczne		11
	Szkolenie medyczne	5	11
Razem za dział		62	
SZKOLENIE LOGISTYCZNE	Ochrona środowiska	2	
	Profilaktyka pożarowa	3	
Razem za dział		5	
SZKOLENIE OGÓLNE	Szkolenie prawne	8	
	SERE	9	
	Szkolenie BHP	2	
	Ochrona Informacji Niejawnych	1	
Razem za dział		20	
OGÓŁEM GODZIN		112	
EGZAMIN		7	
RAZEM		119	

VI. PRZEDMIOTOWA TEMATYKA SZKOLENIA

Podstawy wychowania obywatelskiego i wojskowego.

1. Regulaminy.

W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczeń² powinien:

a) znać:

- zasady przyjmowania postawy zasadniczej i swobodnej oraz wykonywania zwrotów,
- sposób załatwiania spraw służbowych i osobistych (droga służbowa),
- zasady stosowania kroku zwykłego i defiladowego,
- zasady zachowania się w różnych sytuacjach;

b) umieć:

- przyjmować postawę zasadniczą i swobodną oraz wykonywać zwroty,
- definiować wybrane pojęcia z „Regulaminu Ogólnego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej” i „Regulaminu Musztry Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej”,
- stosować postanowienia regulaminów w życiu codziennym,
- oddawać honory w różnych sytuacjach.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Postawa zasadnicza i swobodna. Zwroty. Oddawanie honorów.		4	4
2		Marsz, bieg, zatrzymanie się.		2	2
3		Zachowanie się żołnierzy w różnych sytuacjach.		2	2
		RAZEM		8	8

2. Kształcenie obywatelskie.

W trakcie realizacji treści programowych należy:

- zapoznać uczniów z podstawowymi polskimi symbolami narodowymi i wojskowymi oraz sygnałami wojskowymi,
- zapoznać uczniów z zasadami udziału wojskowej asysty honorowej w uroczystościach wojskowych,
- kształtować świadomość obronną, obywatelską i historyczną,
- kształtować właściwą postawę etyczną i moralną,
- umacniać gotowość do ponoszenia ofiar i dobrowolnych ograniczeń dla ochrony i obrony najwyższych wartości – niepodległości, suwerenności i bezpieczeństwa państwa oraz wolności i praw obywatelskich.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Hymn państwowy, godło państwowe, flaga państwowa, ceremoniał wojskowy, sztandar wojskowy, Pieśń Reprezentacyjna Wojska Polskiego, sygnały wojskowe, uroczystości	2		2

² W dalszej części pod tym pojęciem należy także rozumieć, członek organizacja pozarządowej.

		organizowane z udziałem wojskowej asysty honorowej.			
2		Symbolika narodowa i wojskowa. Historia i tradycje Rodzaju Sił Zbrojnych, jednostki wojskowej. Tradycje militarne regionu.	4		4
3		Podstawowe regulacje prawne dotyczące Międzynarodowego Prawa Humanitarnego Konfliktów Zbrojnych.	2		2
4		Konstytucyjne i ustawowe uwarunkowania pełnienia służby wojskowej. Prawa i obowiązki obywatelskie.	2		2
RAZEM			10		10

3. Profilaktyka i dyscyplina wojskowa.

W trakcie realizacji treści programowych należy:

- zapoznać uczniów z podstawowymi prawami i obowiązkami,
- kształtować w uczniach świadomość konieczności przestrzegania i poszanowania prawa,
- nauczyć ucznia zasad poszanowania prawa i przestrzegania dyscypliny wojskowej.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Prawa i obowiązki żołnierza - obywatela.	1		1
2		Odpowiedzialność karna i dyscyplinarna za naruszenie prawa i dyscypliny wojskowej.	1		1
3		Zasady i sposób stosowania dyscyplinarnych środków zapobiegawczych.	2		2
4		Uprawnienia organów ochrony porządku prawnego wobec żołnierzy.	1		1
5		Rodzaje kar i środków dyscyplinarnych oraz sposób ich wykonywania. Uprawnienia żołnierza w postępowaniu dyscyplinarnym.	2		2
RAZEM			7		7

Szkolenie bojowe.

4. Szkolenie strzeleckie.

W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczeń powinien:

- a) znać:
- podstawowe pojęcia balistyki i teorii strzału,
 - przeznaczenie, charakterystykę oraz ogólną budowę broni strzeleckiej, amunicji,
 - zasady bezpiecznego posługiwania się bronią strzelecką.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Zasady strzelania z broni strzeleckiej.			
	1	Podstawowe pojęcia teorii strzału.	2		2
	2	Zasady strzelania z karabinka.	2		2
		RAZEM	4		4

5. Rozpoznanie i armie innych państw.

W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczeń powinien:

a) znać:

- strukturę organizacyjną i podstawowe uzbrojenie wybranych armii innych państw (do szczebla plutonu),
- zasady prowadzenia działań rozpoznawczych;

b) umieć:

- rozpoznawać sylwetki sprzętu i znaki rozpoznawcze wybranych armii innych państw.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Ogólne zasady prowadzenia rozpoznania.	1		1
2		Struktury, uzbrojenie, znaki rozpoznawcze armii innych państw.	2		2
		RAZEM	3		3

6. Szkolenie inżynieryjno – saperskie.

W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczeń powinien:

a) znać:

- zasady budowy stanowisk ogniowych,
- rodzaje i ogólną budowę min wojsk własnych oraz min innych państw;

b) umieć:

- wykorzystywać ukształtowanie i pokrycie terenu przy wykonywaniu stanowiska ogniowego,
- wykonać stanowisko ogniowe do strzelania z broni strzeleckiej w różnych postawach.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Wybór miejsca i wykonanie stanowiska ogniowego sposobem ręcznym do prowadzenia ognia z różnych postaw.		2	2
2		Miny wojsk własnych oraz zasadnicze miny państw ościennych.	2		2
		RAZEM	2	2	4

7. Obrona przed bronią masowego rażenia.

W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczeń powinien:

a) znać:

- podział i charakterystykę broni masowego rażenia, toksycznych środków przemysłowych (TSP),
- zakres i sposób realizacji przedsięwzięć Obrony Przed Bronią Masowego Rażenia (OPBMR);

b) umieć:

- działać po ogłoszeniu alarmu o skażeniach,
- wykorzystywać właściwości ochronne obiektów fortyfikacyjnych, sprzętu bojowego, terenu i indywidualnych środków ochrony przed skażeniami przed rażącymi czynnikami BMR i skażeniami oraz przed działaniem środków zapalających.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Charakterystyka broni masowego rażenia i toksycznych środków przemysłowych.			
	1	Broń chemiczna i biologiczna.	1		1
	2	Broń jądrowa i radiologiczna.	1		1
	3	Toksyczne środki przemysłowe.	1		1
2		Zasady i przedsięwzięcia obrony przed bronią masowego rażenia.	1		1
		RAZEM	4		4

8. Powszechna obrona przeciwlotnicza.

W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczeń powinien:

a) znać:

- przedsięwzięcia prowadzone w ramach aktywnej oraz pasywnej powszechnej obrony przeciwlotniczej,
- zasady prowadzenia rozpoznania, ostrzegania i alarmowania wojsk o zagrożeniu uderzeniami z powietrza,
- zasady ogłaszania i przekazywania sygnałów alarmu powietrznego;

b) umieć:

- ogłaszać i odwoływać alarm powietrzny,
- scharakteryzować przedsięwzięcia wchodzące w skład aktywnej i pasywnej powszechnej obrony przeciwlotniczej,
- zachować się po ogłoszeniu alarmu powietrznego w różnych warunkach.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Powszechna obrona przeciwlotnicza			
	1	Organizacja POPL w miejscu stałej dyslokacji, miejscu czasowego pobytu oraz w działaniach bojowych.	1		1
2		Powszechna obrona przeciwlotnicza.			

	1	Ogólne zasady POPL, zasadnicze przedsięwzięcia wchodzące w skład aktywnej i pasywnej POPL.	1		1
		RAZEM	2		2

9. Łączność.

W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczeń powinien:

a) znać:

- podstawy organizacji i bezpieczeństwa łączności,
- rodzaje i typy przewodowych środków łączności oraz ogólne zasady ich użycia.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Organizacja łączności. Bezpieczeństwo łączności. Przepisy prowadzenia korespondencji radiowej.	2		2
2		Przewodowe środki łączności.	2		2
		RAZEM	4		4

10. Terenoznawstwo.

W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczeń powinien:

a) znać:

- istotę orientowania się w terenie bez mapy,
- zasady wykonywania marszu według azymutów,
- zasady określania swojego położenia w terenie;

b) umieć:

- dokonać pomiaru w terenie kątów poziomych i pionowych lornetką polową, linijką milimetrową i środkami podręcznymi,
- określić w terenie kierunki stron świata za pomocą busoli, według ciał niebieskich i charakterystycznych cech przedmiotów terenowych,
- ustalić w terenie nakazany kierunek działania (marszu) według azymutu,
- określić azymut magnetyczny na wskazany przedmiot terenowy (cel),
- wykonać marsz według azymutu.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Najprostsze sposoby wykonywania pomiarów w terenie.		3	3
2		Orientowanie się w terenie bez mapy.		4	4
3		Marsz wg azymutu.		3	3
		RAZEM		10	10

11. Ochrona i obrona obiektów.

W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczeń powinien:

a) znać:

- ogólne zasady ochrony i obrony obiektów,
- sposoby ochrony obiektów,

- główne zagrożenia dla osób i mienia wojskowego,
- zasady użycia broni palnej,
- zasady postępowania z osobami zatrzymanymi;

b) umieć:

- omówić zasady zatrzymywania i kontrolowania osób i pojazdów,
- omówić zasady postępowania z osobami zatrzymanymi.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
2		Postępowanie w sytuacjach szczególnych i zagrożenia terrorystycznego.	2		2
		RAZEM	4		4

12. Wychowanie fizyczne.

W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczeń powinien:

a) znać:

- normy sprawności fizycznej przewidziane katalogiem testów dla żołnierzy,
- zasady przestrzegania higieny osobistej,
- zasady zapobiegania urazom i wypadkom podczas zajęć z wychowania fizycznego;

b) umieć:

- pokonywać różnego rodzaju naturalne i sztuczne przeszkody terenowe oraz skutecznie wykorzystywać teren w kształtowaniu podstawowych zdolności kondycyjnych,
- wykonać obowiązujące testy sprawnościowe i ćwiczenia fizyczne będące miernikiem wyszkolenia,
- wykorzystać nabytą wiedzę oraz umiejętności do doskonalenia własnej sprawności fizycznej i spędzania wolnego czasu w formie aktywnej.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
	1	Ćwiczenia ogólnorozwojowe w terenie.		2	2
	2	Mała zabawa biegowa.		2	2
2		Gimnastyka i ćwiczenia siłowe.			
	1	Ćwiczenia ogólnorozwojowe.		2	2
	3	Ćwiczenia z wykorzystaniem przyrządów i przyborów gimnastycznych.		2	2
1		Sprawdzian kwalifikacyjny sprawności fizycznej z wychowania fizycznego.		3	3
		RAZEM		11	11

13. Szkolenie medyczne.

W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczeń powinien:

a) znać:

- zasady bezpiecznego udzielania pierwszej pomocy rannym i poszkodowanym na polu walki,
- zasady wnoszenia rannych z pola walki za pomocą noszy i sposobów improwizowanych,
- zasady ewakuacji medycznej z pojazdów wojskowych oraz miejsca zdarzenia,
- zasady wzywania pomocy do miejsca zdarzenia (MEDEVAC, CASEVAC);

b) umieć:

- zachować się w przypadku nagłego zagrożenia życia lub zdrowia, oraz wystąpienia objawów stresu pola walki,
- posługiwać się indywidualnym wyposażeniem medycznym żołnierza,
- udzielać pierwszej pomocy w przypadkach urazów, zranień, krwotoków za pomocą opaski uciskowej, materiałów opatrunkowych oraz udzielać pomocy porażonym BMR.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Indywidualne wyposażenie medyczne żołnierza oraz postępowanie w trakcie udzielania samopomocy i pomocy koleżeńskiej.	2	2	4
2		Podstawowe wiadomości z zakresu anatomii i fizjologii. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa.	1	4	5
3		Udzielanie pierwszej pomocy w przypadku urazów, skręceń, zwichnięć, złamań, zranień, krwotoków i innych obrażeń.	2		2
4		Udzielanie pierwszej pomocy w przypadku urazów, zwichnięć, złamań, zranień, krwotoków i innych obrażeń.		5	5
		RAZEM	5	11	16

Szkolenie logistyczne.

14. Ochrona środowiska.

W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczeń powinien:

a) znać:

- podstawowe akty prawne z zakresu ochrony środowiska,
- zasady ochrony środowiska podczas użytkowania materiałów niebezpiecznych,
- zasady i sposoby postępowania z odpadami i materiałami niebezpiecznymi dla środowiska,
- zasady zastosowania środków i sprzętu służącego ochronie środowiska,

– przedsięwzięcia, działania chroniące środowisko naturalne.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Podstawy i problemy ochrony środowiska naturalnego. Wybrane akty prawne z zakresu ochrony środowiska. Zasady ochrony środowiska podczas ćwiczeń wojskowych ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki odpadami i materiałami niebezpiecznymi.	2		2
		RAZEM	2		2

15. Profilaktyka pożarowa.

W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczeń powinien:

a) znać:

- ogólne zagrożenia pożarowe wynikające z charakteru jednostki wojskowej,
- zagrożenia pożarowe w jednostce wojskowej,
- przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów,
- zadania i obowiązki przy zapobieganiu pożarom,
- właściwości gaśnicze środków gaśniczych stosowanych w gaśnicach,
- przeznaczenie, zastosowanie gaśnic płynowych (pianowych), śniegowych i proszkowych oraz agregatów gaśniczych,
- numery alarmowe;

b) umieć:

- alarmować straż pożarną,
- postępować w wypadku powstania pożaru,
- posługiwać się podręcznym sprzętem gaśniczym,
- określić zagrożenia pożarowe mogące powstać w miejscu pełnienia służby i na terenie jednostki.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Zagrożenia pożarowe jednostki wojskowej. Przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.	1		1
2		Zadania i obowiązki przy zapobieganiu pożarom oraz w przypadku powstania pożaru.	1		1
3		Podręczny sprzęt gaśniczy i środki gaśnicze oraz zasady gaszenia pożarów w zarodku.	1		1
		RAZEM	3		3

Szkolenie ogólne.

16. Szkolenie prawne.

W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczeń powinien:

a) znać:

- podstawowe przepisy określające uprawnienia i obowiązki żołnierzy,
- zasady naliczania uposażenia zasadniczego oraz dodatków do uposażeń żołnierzy,
- zasady odpowiedzialności majątkowej żołnierzy,
- podstawowe definicje z zakresu Międzynarodowego Prawa Humanitarnego Konfliktów Zbrojnych,
- zasady zachowania się w czasie działań taktycznych,
- zagadnienia odpowiedzialności za przestępstwa w trakcie konfliktu zbrojnego;

b) umieć:

- stosować postanowienia prawne zawarte w zasadniczych dokumentach normatywnych do pełnienia służby wojskowej,
- oceniać sytuację biorąc pod uwagę zasady prawa konfliktów zbrojnych,
- podejmować w takich sytuacjach decyzje zgodne z prawem,
- podejmować działania w celu realizacji tych decyzji;

c) zapoznać się z:

- uwarunkowaniami historycznymi prawa konfliktów zbrojnych,
- problematyką neutralności,
- prawem wojennym jako kodeksem działania i zachowania się sił zbrojnych.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć				
			Teoretyczne	Praktyczne	
1		Ustawa o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Zasady odbywania służby przygotowawczej przez kandydatów na żołnierzy Narodowych Sił Rezerwowych.	1		1
2		Należności finansowe.	1		1
3		Pojęcia oraz rozwój praw i zwyczajów wojennych w świetle Międzynarodowego Prawa Humanitarnego Konfliktów Zbrojnych.	2		2
4		Podstawowe pojęcia i definicje oraz znaki ochronne Międzynarodowego Prawa Humanitarnego Konfliktów Zbrojnych.	2		2
5		Reguły dotyczące postępowania żołnierzy w czasie walki.	1		1

6		Odpowiedzialność żołnierzy za działania niezgodne z prawem w trakcie trwania konfliktu zbrojnego.	1		1
		RAZEM	8		8

17. SERE.

W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczeń powinien:

a) znać:

- ogólne założenia problematyki odzyskiwania personelu,
- podstawowe akcje odzyskiwania personelu (CSAR, CR),
- podstawowe zasady, metody i formy ochrony własnej, przy wykorzystaniu technik maskowania i kamuflażu;

b) umieć:

- scharakteryzować podstawowe wyposażenie personelu narażonego na izolację,
- wymienić metody zwiększania szans na przeżycie w warunkach środowiska naturalnego,
- wymienić oraz scharakteryzować sposoby wykonywania prostych narzędzi i broni oraz rozpalanie i wykorzystanie ognisk survivalowych.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Organizacja i funkcjonowanie systemu odzyskiwania personelu w SZ RP.	2		2
2		Survival – przetrwanie w warunkach środowiska naturalnego.	2		2
3		Psychologiczne aspekty przebywania w izolacji.	1		1
4		Unikanie oraz sytuacja zakładnicza.	2		2
5		Odzyskiwanie personelu.	2		2
		RAZEM	9		9

18. Szkolenie BHP.

a) znać:

- podstawowe przepisy i zasady z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy wynikające z kodeksu pracy,
- zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej;

b) umieć:

- identyfikować zagrożenia wypadkowe, zagrożenia dla zdrowia i umieć im przeciwdziałać oraz znać procedurę postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Wybrane regulacje prawne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.	1		1

2		Organizacja i zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej.	1		1
		RAZEM	2		2

19. Ochrona informacji niejawnych.

a) zapoznać się z:

- postanowieniami „Ustawą o ochronie informacji niejawnych”,
- odpowiedzialnością karną za przestępstwa i wykroczenia wynikające z łamania zapisów „Ustawy o ochronie informacji niejawnych”,
- odpowiedzialnością dyscyplinarną i służbową wynikającą z łamania przepisów „Ustawy o ochronie informacji niejawnych”.

Numer		Tytuł tematu/zajęć	Minimalna liczba godzin realizowana		Łącznie
Tematu	Zajęć		Teoretyczne	Praktyczne	
1		Ogólne zasady ochrony informacji niejawnych SZ RP.	1		1
		RAZEM	1		1

VII. WYKAZ ZASADNICZYCH DOKUMENTÓW NORMUJĄCYCH PROCES SZKOLENIA

Regulaminy:

1. „Regulamin Ogólny Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej” sygn. Szt. Gen. 1664/2014.
2. „Regulamin Musztry Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej” sygn. Szt. Gen. 1427/94.
3. „Ceremoniał wojskowy” stanowiący załącznik do Decyzji 392/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 września 2014 r.

Kształcenie obywatelskie:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2005r. Nr 235, poz.2000 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 19 lutego 1993 r. o znakach Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 1993r. Nr 34, poz.154 z późn. zm.).
4. Decyzja Nr 374/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 sierpnia 2007 r. w sprawie ustanowienia Pieśni Reprezentacyjnej Wojska Polskiego (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. Nr 17, poz. 178).
5. Decyzja Nr 184/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 13 czerwca 2012 roku w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu kształcenia i szkolenia z „Międzynarodowego Prawa Humanitarnego Konfliktów Zbrojnych” w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. poz. 221 z późn. zm.).
6. Rozporządzenie MON z dnia 4 maja 2009 roku w sprawie określenia innych znaków używanych w Siłach Zbrojnych RP (Dz. U. Nr 82, poz. 689 z późn. zm.).
7. Rozporządzenie MON z dnia 4 maja 2009 roku w sprawie używania znaków Sił Zbrojnych RP (Dz. U. z 2013 r. poz. 875 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 30 lipca 1992 roku o ustanowieniu Święta Wojska Polskiego.
9. Zarządzenie Nr 52/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 20 listopada 1995 r. w sprawie ustanowienia świąt wojskowych oraz sposobu ich obchodzenia

- w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. poz. 387 z późn. zm.).
10. Decyzja Nr 82/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wprowadzenia „Wytucznych Ministra Obrony Narodowej w sprawie trybu wprowadzania znaków w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej” (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. Nr 5, poz. 55 z późn. zm.).
 11. Decyzja Nr 229/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie dziedziczenia i kultywowania tradycji oręża polskiego (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. Nr 9, poz. 105 z późn. zm.).
 12. Decyzja Nr 351/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 5 listopada 2012 r. w sprawie metodyki szkolenia żołnierzy z przedmiotów „Kształcenie obywatelskie” oraz „Profilaktyka i dyscyplina wojskowa” (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. Nr 9, poz. 105 z późn. zm.).

Profilaktyka i dyscyplina wojskowa

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
2. Ustawa z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1414).
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1977 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 482).
5. Ustawa z dnia 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 190, poz. 1474 z późn. zm.).
6. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie wykonywania kar i środków dyscyplinarnych (Dz. U. Nr 223, poz. 1782).
7. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 lutego 2010 r. w sprawie regulaminu postępowania dyscyplinarnego (Dz. U. Nr 24, poz. 121).
8. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie dokumentacji i ewidencji dyscyplinarnej (Dz. U. Nr 60, poz. 375 z późn. zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 2 kwietnia 2010 r. w sprawie dyscyplinarnych środków zapobiegawczych (Dz. U. Nr 65, poz. 415).
10. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie wyróżniania żołnierzy, byłych żołnierzy oraz pododdziałów, oddziałów i instytucji wojskowych (Dz. U. Nr 124, poz. 841).
11. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie izb zatrzymań (Dz. U. Nr 63, poz. 394).
12. „Zdrowie psychiczne żołnierzy” pod red. A. Florkowskiego i W. Gruszyńskiego.
13. Z. Moszumański, S. Piwowar, W. Rawski „Dyscyplina wojskowa – rys historyczny ewolucji przepisów dyscyplinarnych”, wyd. WCEO, Warszawa 2012.
14. Materiały profilaktyczno-edukacyjne do prowadzenia zajęć z żołnierzami „Stres w życiu codziennym i służbie wojskowej. Wybrane zagadnienia.”, DWiPO, Warszawa 2007.
15. Pospiszyl I., Patologie społeczne, PWN, Warszawa 2008.
16. Davis P., Adaptacja zawodowa, Petit, Warszawa 2003,

17. Decyzja Nr 351/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 5 listopada 2012 r. w sprawie metodyki szkolenia żołnierzy z przedmiotów „Kształcenie obywatelskie” oraz „Profilaktyka i dyscyplina wojskowa”.

Szkolenie strzeleckie

1. „Teoria strzału” – MON. Warszawa 1970.

Rozpoznanie i armie innych państw

1. Vademecum wiedzy rozpoznawczej, DWŁąd wewn. 120/2009, Warszawa 2009.
2. Informacja „Siły Zbrojne Wybranych Państw Sąsiednich” SG WP Warszawa, 2006, 2007 i 2009 (wydawnictwo ukazujące się w cyklu rocznym).

Szkolenie inżynierjno – saperskie

1. Fortyfikacja polowa. - sygn. Inż. 568/93, Warszawa 1995,
2. Środki minowania i rozminowania. Opis i użytkowanie. - sygn. Inż. 414/79.
3. Normy szkoleniowe na osiągnięcie zdolności do działania oraz gotowości do realizacji zadania dla żołnierzy i pododdziałów zawodowych. - sygn. Szkol. 849/2012, Warszawa 2012.

Obrona przed bronią masowego rażenia

1. Instrukcja „Zakres wiedzy i umiejętności z obrony przeciwchemicznej.” - sygn. OPChem. 386/2000.
2. Instrukcja „Oznakowanie stref skażeń, skażonego sprzętu i uzbrojenia oraz znaki ostrzegawcze.” - sygn. OPChem. 389/2000.
3. Obrona Wojsk przed środkami zapalającymi. Podręcznik. - sygn. OPChem. 382/93.
4. „Obrona przed bronią masowego rażenia w operacjach połączonych.” - sygn. Chem. 869/2013.

Powszechna obrona przeciwlotnicza

1. Kośny B. Poradnik dowódcy „Powszechna obrona przeciwlotnicza.” - sygn. DWŁąd.12/2002.
2. Instrukcja o powszechnej obronie przeciwlotniczej w SZ RP. - sygn. WOPL 192/86.
3. Powszechna obrona przeciwlotnicza (drużyna, pluton, kompania). - sygn. WOPL 195/87.

Łączność

1. „Radiostacja plecakowa TRC – 9200. Instrukcja obsługi” Zakłady Radiowe Radmor S.A. Gdynia 1997.
2. „Radiostacja R-3501. Opis techniczny i eksploatacja.” - sygn. Łączn. 998/97.
3. „Aparat telefoniczny AP 82.” - sygn. Łączn. 501/82.
4. „Łącznica telefoniczna ŁP-10MR.” - sygn. Łączn. 500/71.
5. „Przepisy prowadzenia korespondencji w relacjach radiowych WP.” - sygn. Łączn. 907/87.
6. „Przepisy bezpieczeństwa łączności w SZ RP.” - sygn. Łączn. 926/88.

Terenoznawstwo

1. Podręcznik „Topografia wojskowa.” - Szt. Gen. 1124/83.

2. Tablice poglądowe do nauki topografii wojskowej. Sztab Generalny WP, Zarządu Analiz Wywiadowczych i Rozpoznawczych-P2 - sygn. Szt. Gen. 1632/11.

Ochrona i obrona obiektów

1. Leksykon Wiedzy Wojskowej. MON Warszawa 1979.
2. Instrukcja o ochronie obiektów wojskowych. - sygn. OIN 5/2011.

Wychowanie fizyczne

1. Ustawa o sporcie z dnia 25 czerwca 2010r. (Dz. U. z z 2014 r. poz. 715).
2. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 lutego 2010 r. w sprawie przeprowadzenia sprawdzianu sprawności fizycznej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 848).
3. Decyzja nr 61/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie struktur wychowania fizycznego i sportu w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. poz. 75).
4. Decyzja Nr 277/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 września 2012 r. w sprawie funkcjonowania sportu w Siłach Zbrojnych RP (Dz. Urz. MON poz. 358 z późn. zm.).
5. Rozkaz nr 955/Szkol./P7 Szefa Sztabu Generalnego WP z dnia 08.12.2008 r. w sprawie przeprowadzania sprawdzianu kwalifikacyjnego sprawności fizycznej kandydatów na stanowiska w korpusie szeregowych zawodowych.
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.).
7. „Regulamin Kultury Fizycznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.” - sygn. Szkol. 842/2011.
8. Z. Szot: „Gimnastyka – technika wykonywania i metodyka nauczania podstawowych ćwiczeń zwinnościowo – akrobatycznych”. WIW Gdańsk 1992.
9. Naglak Z.: „Metodyka trenowania sportowca”. Wrocław 1994.
10. Jagusz M., Haratym D.; „Gry i zabawy w nauczaniu piłki siatkowej”. Wrocław AWF 1993.

Szkolenie medyczne

1. Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej - tekst jednolity (Dz. U. z 2012r. poz. 461 z późn. zm.).
2. „Ratownik medyczny”, Jakubaszka, Górnicki, Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2003.
3. „Postępowanie w nagłych przypadkach”, Sefrin, Schua, Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2004.
4. „Medycyna ratunkowa”, Cline, Stapczyński, Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2003.
5. „Podstawy ratownictwa medycznego dla funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej i innych ratowników Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego”, Praca zbiorowa Komenda Główna PSP. Fundacja Edukacja i Technika Ratownictwa, Warszawa 2005.
6. „Natychmiastowa pomoc w stanach zagrożenia życia - Immediate Life Support Andres”, Wydawnictwo PANDIT, Kraków 2006.

7. „ABC Resuscytacji”, Coloquhoum, Handley, Evans, Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2002.
8. „Wczesne postępowanie medyczne w katastrofach”, Podręcznik dla ratowników medycznych, Briggs, Brinsfield, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2005.
9. „Ratownictwo medyczne w wypadkach masowych”, Ciećkiewicz, Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2005.
10. „Medycyna ratunkowa i katastrof”. Podręcznik dla studentów uczelni medycznych, Zawadzki, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2007.
11. „ABC postępowania w urazach”, Jakubaszka, Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2003.
12. „ABC oparzeń”, Hettiaratchy, Papini, ‘Dziewulski, Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2007.
13. „Stany nagłe w zarysie”, Leach, Ward, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2008.
14. „Terapia internistyczna”, Weihrauch, Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2003.
15. „Interna Harrisona”, Fauci, Braunwald, Isselbacher, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2000.
16. „Atlas anatomii człowieka”, Sinelnikow, Moskwa 1963.
17. „Atlas der Anatomie des Menschen” nach systematischen und topografischen Gesichtspunkten VEB, Georg Thieme, Leipzig 1981.
18. „Podręcznik pierwszej pomocy”, Buchfelder, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2005.
19. „Bandażowanie”, Chrzęszczewska, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2002.
20. „Encyklopedia pierwszej pomocy” redakcja B. Łyszkowska, Wydawnictwo Bellona, Warszawa 2010 r.

Ochrona środowiska

1. Indeka L., Karaczun Z.M., „Człowiek a środowisko przyrodnicze”. Warszawa 1992.
2. Myczkowski S., „Człowiek - Przyroda – Cywilizacja”. Warszawa 1992.
3. „Ochrona środowiska”. Dodatek do Przeglądu Wojsk Lądowych 1998, nr 12.
4. „Ochrona środowiska na poligonach i garnizonowych placach ćwiczeń”. Dodatek do Przeglądu Wojsk Lądowych 1999, nr 10.
5. Tyburski W. (red.), „Człowiek i środowisko”. Toruń 1995.
6. „Jak i dlaczego chronić środowisko naturalne” Przewodnik dla sił zbrojnych państwa wysyłającego, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 1999.
7. Malina G. (red.), „Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych”, Poznań 2010.
8. „Vademecum żołnierza – ochrona środowiska”, Ministerstwo Obrony Narodowej, Departament Infrastruktury, 2006.
9. Podstawy ochrony środowiska w Siłach Zbrojnych.
10. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska. (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 j.t.).

Profilaktyka pożarowa

1. Instrukcja o ochronie przeciwpożarowej w resorcie obrony narodowej Sygn. Ppoż. 1/2009.
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1340).
4. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1153).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719).

Szkolenie prawne

1. Ustawa z dnia 11 września 2003r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 593 – z późn. zm.).
2. Zbór rozporządzeń wykonawczych do „Ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych”.
3. Konwencja dotycząca praw i zwyczajów wojny lądowej z 18 października 1907 r. (IV Konwencja Haska) wraz z Regulaminem dotyczącym praw i zwyczajów wojny lądowej (Dz. U z 1927 r. Nr 21 poz. 161).
4. Konwencje o ochronie ofiar wojny z 12 sierpnia 1949r. (Dz. U z 1956 r. Nr 38 poz. 171 z późn. zmianami) wraz z protokołami dodatkowymi (I, II, III):
 - a) Konwencja o polepszeniu losu rannych i chorych w armiach czynnych (I Konwencja Genewska),
 - b) Konwencja o polepszeniu losu rannych i rozbitków sił zbrojnych na morzu (II Konwencja Genewska),
 - c) Konwencja o traktowaniu jeńców wojennych (III Konwencja Genewska),
 - d) Konwencja o ochronie osób cywilnych podczas wojny (IV Konwencja Genewska).
5. Konwencja o zakazie lub ograniczeniu użycia pewnych broni konwencjonalnych, które mogą być uważane za powodujące nadmierne cierpienia lub mające niekontrolowane skutki z 10 października 1980r., (Dz. U. z 1984 r., nr 23, poz. 104 z późn. zm.).
6. Konwencja o zakazie użycia, składowania, produkcji i przekazywania min przeciwpiechotnych oraz o ich zniszczeniu z dnia 18 września 1997 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 323).
7. Konwencja o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego wraz z regulaminem wykonawczym do tej konwencji oraz protokół o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego z 14 maja 1954 r. (Dz. U. z 1957 r. nr 46 poz. 212) wraz z konwencjami regulującymi odpowiedzialność za naruszenia prawa humanitarnego.
8. Drugi Protokół z 26 marca 1999 r. do Konwencji o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego (Dz. U z 2012 r. poz. 248).
9. Decyzja Nr 184/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie organizacji systemu kształcenia i szkolenia z „Międzynarodowego Prawa Humanitarnego Konfliktów Zbrojnych” w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. MON z 2012 r. poz. 221).

10. Ustawa z dnia 25 maja 2001r. o odpowiedzialności majątkowej żołnierzy (Dz. U. z 2001 r. Nr 89 poz. 967 z późn. zm.).
11. Ustawa z dnia 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2009 r., Nr 190, poz. 1474 z późn. zm.)
12. Rozporządzenia wykonawcze do ustawy z dnia 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej.
13. „Międzynarodowe Prawo Humanitarne Konfliktów Zbrojnych. Materiał szkoleniowy dla szeregowych”, Wyd. WCEO Warszawa, 2013.

SERE

1. „Podręcznik przetrwania dla Sił Specjalnych”. Chris McNab, Wyd. Bellona.
2. „Survival techniki przetrwania”. Aleksander Stilwell, Wyd. Bellona.
3. „Odzyskiwanie izolowanego personelu” (DD/3.3.9).

Szkolenie BHP

1. Ustawa z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1414).
2. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie stosowania do żołnierzy zawodowych przepisów Kodeksu Pracy w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 108, poz. 1148 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 poz. 1502).
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. z 2002 r. Nr 191, poz. 1596 z późn. zm.).
6. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych (Dz. U. z 2000 r. Nr 26, poz. 313 z późn. zm.).
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 1996 r. Nr 69, poz. 332 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 11 kwietnia 2003 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową (Dz. U. z 2014 r. poz. 213).
9. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z 15 września 2003 r. w sprawie postępowania w razie wypadku lub ujawnienia choroby, pozostających w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1083).

Ochrona informacji niejawnych

1. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. nr 182 poz. 1228).